

از موضوع فلسطین را در برنامه های خود جای داده بودند. نجیب الله حتی در یک سخنرانی معروف می گوید که چرا اعراب برای جهاد به فلسطین نمی روند و به افغانستان می آیند که البته به رغم ظاهر زیبا، سخنی برای فرافکنی بوده است و اتفاقاً اعراب حاضر در افغانستان به رهبری عبدالله عزام فلسطینی، افغانستان را علاوه بر مسائل جهادی دیگر، پایگاهی برای تشکیل یافتن و آماده شدن برای اقدام در فلسطین می دیدند. (بعد از اخراج ارتش سرخ شوروی از افغانستان، عزام قصد اجرایی کردن این نقشه را داشت، اما در سال ۱۹۸۹ در پیشاور وی و دو فرزندش احتمالاً به دست موساد ترور شدند.) گروه های مختلف اسلام گرای افغان نیز در سال های جهاد و پس از آن همگی مسئله قدس را به عنوان یکی از مسائل خود یاد می کردند و به همین دلیل چه در دولت مرحوم ربانی یا دولت اول طالبان یا حتی پس از آن در دوران کرزی و غنی، موضع رسمی افغانستان به رسمیت نشناختن رژیم صهیونیستی و ابراز همدلی با مردم فلسطین بود. مراسم روز قدس نیز معمولاً در کابل، هرات، مزار شریف، قندهار و... گرامی داشته می شد. البته از سال ۲۰۰۴ به بعد (به ویژه در دوران غنی) برخی اخبار از آمد و شد صهیونیست ها حکایت داشت از جمله حضور نیروهای ویژه ارتش صهیونیستی در پایگاه هوایی شیندند،^۲ نزدیک مرز ایران، که البته با درگیری طالبان و نیروهای ناتو در غرب افغانستان مجبور به ترک این پایگاه هوایی شدند.

۲. موضع گیری طالبان

برخلاف اخبار داغ شایعات در ایران طی سال های گذشته، طالبان همواره در رادیوی خود (صدای شریعت) و مجلات خود (حقیقت، شهادت و...) از آرمان قدس سخن می گفت و همان طور که گفته شد، اساساً همه گروه ها در افغانستان این گفتمان را مطرح می کردند. با اینکه شدت و ضعف آن در گروه های مختلف، متفاوت بود، اما در خصوص طالبان، شاهد حضور پررنگ این گفتمان بودیم. ذبیح الله مجاهد، سخنگوی طالبان، پیش از پیروزی طالبان، از رژیم صهیونیستی به عنوان «غده ای در پیکر امت اسلامی» یاد می کرد^۳ و پس از پیروزی نیز این گفتمان ادامه پیدا کرد. حتی حماس از قبل پیروزی طالبان رابطه